

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Iohanne Calybita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

rursus secunda rependere gratia: & quod redditur debitum, non accipit tanquam debitum: sed hoc accipit fœnori, & se confitetur debere exolutionem in remuneracionem grati animi debitoris: qui semper quidem profundit gratias, & se semper scribit esse debitorem ijs, qui fœnori accipiunt beneficia: & eorum omninò reddicionem, reputat liberalitatem & munificentiam: vt & semper incipiat benefacere, & tanquam debitor referat gratias. Quamobrem cum me in exoluendo promptum socium haberas pater, incipe reddere. Omninò autem Deus, qui nostras nouit vires, conuenienter eis exiget debitum: nec maiores postulabit labores, quam possit robur præstare, naturæ sciens imbecillitatem. Ego autem his quoque verbis sum precatus: Os, ô fili, detur exire ad opus, & in rebus conspici: vt & promissum suum finem accipiat, sitque votum efficax, & merces consequatur labores. Hoc est enim finis & terminus vniuersi operis, quod fit ex Deo, vt obsignentur actiones remuneracionibus, & certamini corona ferant testimonium: quandoquidem quæ digna datur merces, solet esse argumentum, quòd sit opus probatum, & sunt præmia certum testimonium decertationis. Sed hæc quidem sic habent.

Humani-
tas episco-
pi.

Eorum autem, qui illic erant, verè pius & religiosus Episcopus cum nos diù curasset, & à priori afflictione nos non parùm recreasset, rogabat vt nos apud eum maneremus, benigneque pollicebatur, se nostri curam habiturum in omnibus. Nè videretur autem vim afferre, quòd reputaret precium datum pro filio, nec nimis iure domini exigere vt maneremus, permittit vt faceremus quicquid videretur ex nostra animi sententia: in hoc solo in nos exercens tyrannidem, quòd sacri ordinis iugum vel inuitis nobis imposuerit. Nos enim reputantes onus ministerij, ægrè ferentes desolebamur, vt quod nostris esset viribus superius, & vix solis sanctis cõueniret, quòd ad vitæ gerendæ rationem attinet. Nam illis quoque visum est graue, & vocati, confessi sunt dignitatem esse maiorem, quàm vt eis conueniret: & Deo contradicebant, producentes suam indignitatem, & recusabant ordinationem, causantes imbecillitatem, etsi omnibus, qui nunc sunt, essent ad munus aptiores, & ex rerum honestarum exercitatione maiorem in colendo possent habere ad Dominum fiduciam. Ille autem dicebat munus conuenire laboribus, & certaminis perpeffionibus dabat mercedem, vt putabat, dignitatem. Volentes autem discedere, & domum proficisci, liberali viatico profecutus, vt potè quòd longa esset via, & vt Dei gratia nos comitaretur, precatus, quæ deinceps nobis pacè conciliaret, sic dimisit: cum nec de dominio se arroganter iactasset, vt aliquis fortasse alius, eius quem emerat, autoritatem prædicans: sed etiam quod videbatur fuisse infortunium, leuasset multa consolatione: & opinionem insolentia, vitasset moderatione. Mihi autem hîc desinat oratio, vbi rerum grauium cessauit periclitatio, quæ Dei gratia post multam afflictionem, lætioris vitæ præbuit principium: Qua detur nobis omnibus frui & nunc, & in futuro seculo, virtute & bonitate sanctæ & consubstantialis Trinitatis, Amen.

Sancti viri
vt se sacer-
dotio indig-
nos putã-
runt.

VITA, ET INSTITVTIO SANCTI PATRIS
NOSTRI IOHANNIS CALYBITAE, HOC EST,
*qui sub tugurio habitabat: Authore Simeone
Metaphraße.*

15. IANVAR.

Iohannis
Calybite
parentes &
patria.

TRI iusti & perfecti vitam, honestè, purè & cum virtute aeternam, vobis qui concordés in hunc locum cõuenistis, narrare in animo habeo. Vixit enim ille temporibus nostris, Qui cum huius vitæ negocia singulari sapientia, & in Christum fide ac pietate contempnisset, caelestia bona consecutus est. Res ipsa cuiusmodi sit, narratione hac explicabitur. Fuit in vrbe Roma vir quidam valdè diues, & dignitate illa præditus, qua ij sunt, qui exercitus ducunt. Nomen viro illi erat Eutropius: eius autem coniunx, Theodora vocabatur. Is habuit tres filios, è quibus duo civilibus magistratibus ab ipso occupati erant. Qui verò natus erat minor, Iohannes

hannes appellabatur. Eum ad literas discendas pater magistro tradidit. Itaque cum primas eruditionis literas didicisset, ad Rhetoricos & Philosophicos libros cognoscendos se traduxit. Cum verò duodecimum annum ageret, & omnia ferè perfectè didicisset, eò quòd boni & elegantis ingenij esset puer, cumque Christi fidem seruaret, præter cætera, sanctis ecclesijs vacabat, neque horam vnã à libris discedebat, ità vt Grammatici homines adolescentuli perferuerantiam obstupescerent. Quodam autem die Abbas quidam è superioribus partibus ex venerabili eorum monasterio, qui vocantur Acœmeti, eò quòd nunquam cubare soliti sunt, cum votum fecisset, vt Hierosolymam proficisceretur, venit in eam domum, in qua Iohannes docebatur, & eos qui illam habitabant, exorauit, vt apud ipsos diuersari posset. Eius viri habitum, & exercitationis institutionem cum beatus Iohannes vidisset, à sancto spiritu inflammatus, cœpit ab eo quærere, vndenam esset, quòd iret, & quænam foret exercitationis ratio, quam monasterium illud, è quo discesserat, teneret. Monachus igitur ille à puero interrogatus, omnem vitam & exercitationis regulam enarrauit. Patefecit autè & res suas, quòd scilicet deuotionis causa Hierosolymam proficisceretur, vt illic Deum oraret, & sancta loca veneraretur, ac rursus in sanctum monasterium, è quo discesserat, rediret.

Hæc cum Iohannes audiuisset, manu apprehendit monachum illum, & seorsum duxit, ac iureiurando valdè horribili eum adstrinxit, vt postquam iter illud perfecisset, ad eum rediret, vt secum vnà ipsum ad sanctum illud monasterium duceret. Tunc dicebat illi beatus Iohannes: Audi, quæso, mi Abba, & me commiseratio te tangat, nam parentes mei, cum me præter cæteros fratres, & alios omnes domesticos diligant, & eruditionis ac doctrinæ literis plurimis me instituendum curent, cogitant ad magnum aliquem dignitatis gradum me extollere. Vt enim dicit dominus & pater meus, vult me proehere ad dignitatem aliquam, quæ maior sit, quàm gradus ille est, quem Tribuni militares obtinent. Post hæc omninò me nuptijs copulare in animo habet. Sed ego partim in sanctam ecclesiam veniens, partim ex ijs, quæ legi, & mecum ipse cogitavi, res omnes, quæ in hac vita sunt, vanas esse cognoui, & illum solum saluum esse, qui huius vitæ rebus contemptis, constanter in isto vestro habitu Christo seruit. Quamobrem à te supplex peto, domine, vt me ducas, & in illo sancto monasterio connumeret. Hæc cum audiuisset monachus ille, iureiurando se rediturum promisit, & cum secum vnà in monasterium ducturum.

Cum ità igitur inter se conuenissent, vterque in suam viam abiit. Cum verò monachus ille discessisset, hæc secum beatus Iohannes dicebat: Intereà hoc primùm faciam: à meis parentibus sanctum Euangeliorum librum petam, ex quo Christi traditiones edificam, & quomodo possim ea facere, quæ Christo grata sunt. Itaque parentes adiens, Non possum, inquit, præ pudore in gymnasium ire, cum omnes, qui mecum vnà literas discunt, postquam res illas expedièrint, quæ in gymnasio exercètur, secum habeant Euangelia, & sedentes ea legant: at ego talis sum, quasi vnus ex ijs, qui parentes non habent, cum Euangelijs caream. Itaque supplex à vobis peto, domini mei, vt mihi quoquè iubeatis Euangelium dari, quòd & ipse illud in manibus meis habens edificam. Hæc cum eius mater audiuisset, valdè lætata est, quòd eius filius tanto discendi studio teneretur: & cum viro collocuta, Agè, inquit, domine mi, cura, vt talis Euangeliorum liber scribatur, & filio nostro detur, qui non solum literarum figuris, & his, quæ intus scripta habuerit, desiderium filio commoueat, sed etiam ipsius conglutinatione & exteriori specie ità pulcher sit, vt eius desiderium magis excitet. Statim verò eius pater iussit aurificem vocari, eique dixit, vt tantum pecuniæ sumeret, quantum satis esset ad Euangeliorum librum filio conglutinandum. Aurifex igitur cum quingenta numismata, & preciosos lapillos ac margaritas sumpsisset, librum Iohanni conglutinauit. Cum verò Euangelium ipsum Iohannes accepisset, & in manibus teneret, studiosè illud didicit, exspectans quoad monachus, de quo supra dictum est, reuerteretur.

Interuallo temporis monachus ille reuersus est, quemadmodum se facturum promiserat. Quem cum vidisset Iohannes, valdè gauisus est, & occurrens animo admodum læto, eum amplexus, his verbis affatus est: Domine mi, parentum meorum affectum, & nimiam ipsorum in me beneuolentiam nemo scit, vt ego ipse. Noui enim matrem meam præcipuè talem in me esse, vt si quid huiusmodi præferret, lachrymis suis propositi mei cursum impediatur. Itaque te precor, vt tacitè discedamus, nè quis id sciat, quod

Ff facimus.

Felicitas in
genij eius.

Monachi
Acœmeti.

Peregrina-
tio ad Hie-
rosolymā
religionis
ergo.

Futurus
monachus
Euangeli-
um lectu-
rat, vt ei
conuenien-
ter viuat.

Magni pre-
cij codex ei
datur à pa-
tre.

facimus. Tum monachus: Faciamus, inquit, fili, quod vis: votis enim tuis Deus satisfaciet. Itaque Iohannes secum ducens monachum illum, ad fluminis ripam accessit, & nauclero quodam inuento, ait: Rogamus te, frater, ut liceat nobis nauigium tuum conducere, quo ad eorum monasterium, qui Accemeri vocantur, nos vehas. Quibus ille: Ego, inquit, propterea hinc sedeo, ut onus aliquod capiam, & nauigium meum impleam, centumque nummi sunt ipsius merces. Tunc Iohannes dixit: Expecta, frater, usque ad tertium diem, & à me nauigium conducetur. Cum ita inter se conuenissent, discesserunt. Tuncque Iohannes dixit monacho: Multa erit merces, qua nauigium hoc conducitur: illud autem consilium valde placet, ut rationem ineamus, qua parentes discessum meum non impediunt. Ibo igitur, & aliqua ficta excusatione à parentibus meis petam, ut mihi pecuniam largiantur: ea verò nauigium conducemus. Tum monachus: Vade fili: Dominus dirigat omne tuum consilium bonum.

Venit igitur Iohannes, & matri suæ dixit: Mater mea domina, quæ ab initio ita me educasti, ut paucè admodum matres filios suos educarunt, & propter summam tuam in me benevolentiam, quicquid ipse optaui, mihi præstitisti: vnum est, quod præterea ego à te ac patre meo peto, idque vestra gloriæ causa exopto. Ad hæc mater: Pete, inquit, fili, quicquid vis. Tum Iohannes: Mater mea domina, omnes pueri qui sunt in gymnasio, non semel tantum atque iterum, sed sæpius me in conuiuium vocarunt: ego cum illos similiter accipere non valeam, in gymnasium ire non possum: ita pudore multo perfundor. At illa: Expecta, fili, hodiernum diem, & ego patri tuo persuadebo, ut tibi det pecuniam, qua inuitare possis, quo scunque velis. Hæc dixit mater, & absente filio, singula viro suo narrauit, quæ à Iohanne acceperat. Cui vir: Demus, inquit, illi centum aureos nummos, & puerum, qui eum custodiat & obseruet, nè quo modo adolescens procliuor euadat, & in sordidum ac turpem aliquem usum pecuniam conferat atque consumat. Placuit utrique consilium illud. Cum igitur Iohannem acceperissent, dederunt illi pecuniam, & puerum custodem. Iohannes verò, acceptis centum illis aureis nummis, ea re valde gaudens, ad monachum venit vnà cum puero illo, & ait: Mi domine, hic homo meus est: ipse tecum hinc manebit: ego verò ad socios meos adibo, ut ab ipsis audiam certum diem, quo illos in conuiuium accepturus sim. Abijt igitur, & secum habens pecuniam, nauigij dominum adiit, ac dixit: Rogo te, frater, ut mihi & monacho tantum nauigium loces. Cui nauigij dominus: Dixi, inquit, tibi multa mercede nauigium conducere: quod si expectetis, vos vnà cum reliquis oneribus accipiam.

Dantur enim centum aurei.

illis conductum nauigium.

Tunc illi Iohannes: Accipe à me mercedem tuam, modò nos saluos peruehas. hoc cum dixisset, centum nummos aureos ei numerauit: Quos cum daret: Rogo, inquit, te frater, ut calum ipsum benè inspicias, cumque is ventus flare incipiat, qui ad nos vehendos idoneus esse possit, tunc in nauigio tuo stans, nos ipsos nutu voces: suspectos enim habemus quosdam homines, & fugauit volumus. Tum ille centum aureis nummis acceptis, valde lætatus, dixit: Vade, domine mi, & securus esto, quod vos incolumes perueham. Abijt igitur Iohannes, & monacho rem narrauit clam puero illo, quem pater custodem apposuerat.

Post aliquod temporis interuallum, Iohannes monacho & puero dixit: Eamus ad fluminis ripam, eò quod intra duos dies futurum est, ut ego sodales meos in conuiuium accipiam, vnde boni alicuius piscis obsonio indigemus. Cum igitur eò venissent, Dei voluntate factum est, ut ventus nauigationi accommodatus flare cœperit. Itaque nauclerus è nauigio ipso crebris nutibus illos vocabat. Cum verò puerum ipsum, si ibi maneret, latere non possent, ei dixerunt: Abi, puer, in gymnasium, & vide, quid adolescentibus illi faciant, & redi huc, ubi nos inuenies. Abijt puer. Iohannes verò & monachus nauigium conscenderunt, & illine nauigantes, ad sanctum illud monasterium incoluimus venisti sunt. Narrauit autem monachus ille fratribus totum id, quod verum erat, & quanta esset pueri fides. Quem cum Archimandrita inspexisset: Nimiùm, inquit, adolescentis es, ò fili: nobis autem mos est, ut qui monasticam vitam profiteri velit, quadraginta dies apud monasterium maneat, & cum exercitationis nostræ regulam considerauerit, ita tondeatur. Ad hæc Iohannes: Obtestor te per purissimam Trinitatem, ut hodie me tondeas, quoniam isto angelico habitu indui vehementer cupio ac studeo. Tunc Archimandrita puero illi benedixit: cumque eum tondisset, habitu induit. Ipse verò multo studio & animi alacritate, exercitationi monasticæ vacabat, Deum ipsum nocte & die

Clam fugit è patria.

Tondeatur & habitu monastico induitur.

& die precans. Mansit autem annis sex in monasterio illo, & omnibus qui illic erant, exemplo fuit, quo pacto humilitatem exercere, ac Deum ipsum orare deberent. Talem autem continentiam sibi præscripsit, vt nihil aliud gustaret, nisi preciosum Christi corpus & sanguinem, ita vt Archimandrita ille miraretur, ac diceret: Tu quidem adhuc puer multum laboris tibi ipse imposuisti: itaq; corpus tuum imbecillius efficitur, quam vt diuina gloriæ ministerio sufficere possit: Continentia enim, ieiunium, & vigiliæ multæ, sum corrumpunt.

Iam verò bonarum rerum hostis diabolus, cum adolescentis illius studium multum, & sancti propositi cursum intentum videret, vehementer contra illum furere cepit. In quem cum acerbissimè affectus esset, & generosam eius mentem & cogitationes superare, & à Christi spe remouere non posset, talem mœrorem, & tantum parentum desiderium in eius adolescentis mentem iniecit, vt nocte & die de illis cogitaret, & ante oculos haberet, quanto comitatu ac seruatorum ministerio parentes vterentur: denique omnem vitæ huius fallaciam ac vanitatem propositam habebat. Itaq; multis ieiunijs, vigilijs, & nimio parentum desiderio factum est, vt eius corpus non caro, sed instar vmbre tenuè videretur. Archimandrita verò cum adolescentem ita extenuatum atq; afflictum vidisset, vt iam iam è viuis excessurus putaretur: An non tibi dixi, inquit, fili Iohannes, Deum ipsum hoc tantum à seruis suis postulare, vt eum pro viribus colant? Tu verò supra vires tuas ista exercitatione vtens, te ipsum nimis extenuatum & gracilem reddidisti. Ad hæc Iohannes: Scito, pater, non ieiunijs me domari, sed peccata mea impedimentum mihi afferre. Multis enim ab hinc diebus bonarum rerum inimicus diabolus cor meum conturbauit, & parentum ac videndæ familiæ meæ desiderium animo meo suggessit: neq; perditus hic hostis illud videt, quòd, Deo meo volente, & vestris precibus mihi opitulantis, quanuis ad videndos parentes meos profectus fuero, ipsum tamen conculcabo, & eius conatum imbecillum atque inanem esse ostendam. Tum illi Archimandrita: Nonne, inquit, fili, tibi dixi, cum primum monastica professione initiari voluisti, nostræ huius exercitationis certamen magnum, & laborem multum esse? Hæc cum dixisset, & adolescentis causa lachrymatus esset, ei benedixit.

Postero autè die Iohannes Archimandritam adiit, cumq; ad eius pedes se abiecisset, ipsum rogauit, nè sibi succederet, sed pro se Deum precaretur, & concederet, vt sibi liceret abire, & parentes videre, eaq; ratione diabolum, Domino adiuuante, conculcare. Archimandrita cum omnes fratres, qui erant in monasterio illo, congregasset, & attentis precibus pro adolescente illo Deum orauisset, cum gemitu & lachrymis: Vade, inquit, fili, in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, & tecum vnà venientem habeas Dominum Iesum Christum, qui te ducat in via ista, prout ipse vult. Iohannes verò cum è terra surrexisset, fratres omnes obediendo, genibus flexis, petijt à singulis, vt extensis manibus illi benedicerent: & ita eos salutans, Salui estote, inquit, omnes patres & fratres: salua esto laudabilis & sancta societas, quæ me benè suscepisti: ego omnino vestro tecto indignus sum.

Cum igitur à sanctis illis patribus Deo commendatus esset, exijt è monasterio illo, & ab eius ianua longius progressus, se conuertens, & sanctum monasterium adspiciens, tristem atque acerbum gemitum emisit, & flexis genibus, Deum ipsum sic orauit, vt eius lachrymæ in terram defluerint: atque ita finitimam illam regionem salutauit, & lachrymas non intermittens, discessit, iterque suum fecit. Cum verò dimidium itineris confecisset, vidit inopem quendam hominem lacera veste indutum, cui dixit: Salue, frater, & viæ comes. An placet, vt vnà iter faciamus? Maximè, inquit ille, gratum mihi hoc est. Cum verò vnà iter facerent, Iohannes ait: Video te, frater, vestem tam laceram habere, vt illam ferre non possis: te igitur rogo, vt veste ista te exuas, & meam capias: ego autem tua me induam. Cumq; ad locum quendam venissent, vicissim se salutantes, singuli viam suam aggressi sunt. Cum verò Iohannes eò venisset, vnde parentum suorum ædem erigere prospiciebat, seipsum in terram deiecit, & Deum ita precabatur: Domine Iesu Christe, nè derelinquas me. Cumque ad multam noctem parentum suorum ianuam adijisset, rursus in terram prostratus ac lugens, Deum ita precatus est: Domine Iesu Christe, en parentum meorum domus, quam mihi ostendisti: sed nè à gratia tua decidadam, da mihi, quæso, vt superato diabolo, hoc in loco benè moriens, non amplius tentationem aliquam patiar. Mansit itaque illic tota nocte illa.

Vt verò dies illuxit, atrij fores patefacte sunt, vt solebant, eò quòd eius parentes pat-
lò pòst egressuri essent. Exijt autè familiæ Præfectus, qui cum ipsum lacera veste indu-
tum vidisset: Quis, inquit, tu es, & vndenàm, & quare cum talis sis, huc accedere ausus
es? Discede isthinc, quoniam domini mei egressuri sunt. Tum Iohannes: Quæso, domi-
ne, vt misericordia me prosequaris: sum enim homo pauper. Sine igitur me in hoc an-
gulo manere, (nihil enim mali facio) atque huius rei mercedè à Deo ipso expecta, si me
pauperem ad huius atrij fores manere permittas. Permisit ille, & abiit. Exierunt autem
eius parentes in atrium. Quos cum Iohannes vidisset, totus lachrymis repletus est, ac se-

Moratur in
angulo quo-
dam patien-
tissimè.

cum dixit: En diabole, & parentes meos, Deo ità volète, adspexi, & sagittas tuas arden-
tes contèno, Christi ope adiutus. Ac rursus dixit: Domine Iesu Christe, nè derelinquas
me. Et manebat in illo angulo. Cœpit autem eius pater è mensa sua cibum illi mittere,
dicens: Huius pauperis patientia multa est: quippe qui in tantis pluuijs, & multa glacie
tam patienter ac fortiter in hoc atrio commoratur. Potest Deus ipse per hominem huc
nobis salutem afferre. Omninò enim propterea huc missus fuit homo iste, vt & nos
per illum salutem assequamur. Exiens autem domo quodam die mater illius, cum eum
ità abiectum vidisset, indignans substitit, quòd tanquam horrendum aliquid videre sibi
visà esset, & ad pueros suos còuersa: Auferte, inquit, isthinc hominem istum, quòd non
possum, illo sic iacente, transire. Statim igitur serui hominem illum vi pertraxerunt.
Cum verò aliquantulum à foribus illis longè abesset, manebat illic, neque aliquò disce-
debat. Egredienti autem aliquando familiæ Præfecto: Rogo te, inquit Iohannes, vt
quemadmodum in initio misericordia me prosecutus es, ità & nunc paruum aliquod tu-
gurium mihi construas, vt à glacie defendi possim, neque à vestra domina vnquam vide-
ar. Hęc cum ille audiuisset, nihil moratus, paruum quoddam tugurium ei composuit:
in quo manebat, Deum orans. Ei autem pater quotidie cibum mittebat. Verum quæ à
patre mittebantur, pauperibus ipse distribuēbat, ex eis non edens, neque bibens, ità vt
omnes pauperes ad eum current, & ab illo nutrentur. Itaq; eius corpus sic extenua-
tum erat, vt ossium compages numerari possent: tanta continentia se affligerat.

Item in tu-
gurio.

Tertio autem pòst anno, cum benignus Deus multum eius laborem adspexisset,
cumq; virtutis exercitatione perfectum vidisset, apparuit ipsi & dixit: Salue Iohannes,
qui reuerà hoc nomine appellaris: eo enim, quòd fecisti, te illi Iohanni, qui virgo fuit,
similem ostendisti: nam cum omnia dereliqueris, me secutus es. Tuæ igitur exercita-
tionis tempus, & laborum tuorum cerramen completum est. Post tres dies ad me ve-
nies, ad illam iustorum hominum requiem. Experrectus autem Iohannes, flere cœpit,
& Deum ità precari: Ago tibi gratias, Domine Deus, quòd me indignum hominem il-
la iustorum requie dignum facere velis: sed memento, quæso, & parentum meorum,
& ipsos misericordia prosequere, illorum peccata non reputans, sed delens, quoniam
solus tu clemens es & misericors. Cumque has preces compleuisset, prædicti familiæ
Præfectum ad se accersitum, sic affatus est: Quemadmodum ab initio vsq; ad hanc ho-
ram misericordia me prosecutus es, ità, quæso, & nunc facias. Vnum est, quòd à te peto,
vt meis verbis, dominæ vestræ significetur. At ille: Agè, inquit, dic, si quid vis. Tum I-
ohannes: Eas igitur, & illi hæc dicas: Pauper ille, quem ad fores iacentem expelli iussisti,
per me à te petit, nè superbo animo pauperem & inopem despicias, Iesum Christum
Dominum respiciens, sed patienter digneris ad eum accedere, quippe qui habet quæ-
dam tibi dicere. Abijt ille, & dominæ suæ nunciauit, quæ à Iohanne acceperat. Tum
illa: Num, inquit, aliquid est, quòd pauper iste mihi habeat dicere, quæ non possum ad
eum accedere, neque ipsum adspicere? Virum autem suum adijt, & ipsi hæc significauit.
Cui ille dixit: Abi vxor mea, & pauperem nè despicias: pauperes enim Deus elegit. At
illa adhuc iter suum differebat. Rursus Iohannes ad eam misit, qui eius verbis diceret:
Post tres dies ego moriar: at tu si huc venire, & me videre nolueris, postremò te ipsam
pœnitebit. Illa cum de eius morte audiuisset, exijt, & pueris suis præcepit, vt pauperem
illum ad se ferrent.

Matt. 25.

Ille verò cum esset contactus, agnoscì non poterat, sed hæc dixit: Merces tua, ó do-
mina, completa est, sicut Dominus dixit in Euangelijs suis, quo loco ait: Quæcunque
feceritis vni ex istis fratribus meis minimis, & mihi fecistis. Ego verò, vt pauper & ni-
hil habens, benedictionem quandam tibi volo derelinquere: sed iureiurando promit-
tas velim, te facturam quæ dixero, & ità benedictionem accipias. Iurauit illa se obser-
uatu-

naturam quæ audiret. Tum ille: Per eum, inquit, ipsum te obtestor, per quem & tu iurasti, nè iubeas me alia veste tectum sepeliri, nisi hac ipsa, quam nunc habeo: & in hoc ipso loco, vbi tugurium meum est, facias me humari: quoniam neque alijs vestibus, neque nobiliore aliquo loco ego dignus sum. Hæc cum dixisset, illi Euangelium tradidit, ac dixit: Hoc tibi in hac vita propugnaculum, & illius futuri ævi bonum tam tibi, quam domino meo viro tuo sit viaticum. Illa cum Euangelium accepisset, vndique illud versans, ait: Simile Euangelium hoc illi est, quod olim dominus meus filio nostro dedit. Cucurrit igitur, & viro suo librum ostendit. Quem cum ille agnouisset: Verè, inquit, Euangelium illud hoc est, & non aliud. Sed vndenam ipse hoc habuit? Par est illum interrogare, vbinam sit filius noster Iohannes. Cum igitur ad ipsum venissent, dixerunt: Obtestamur te per purissimam Trinitatem, vt nobis verè dicas, vndenam Euangelium hoc habueris, & vbi sit filius noster Iohannes. Ille cum lachrymarum vim ferre non posset: Ego, inquit, sum Iohannes filius vester: ego sum multarum lachrymarum vobis causa. Euangelium hoc illud est, quod vos mihi dedistis. Sed Christum meum desiderans, suave illius iugum portavi. Hæc cum parentes audiissent, ad filij collum se abiecerunt, & ab hora prima vsque ad sextam ita fleuerunt, vt omnes, qui urbem habitabant, vnà cum illis filium agnitum fleuerint.

Vide sancti viri humilitatem.

Confitetur parentibus quis sit.

Vt verò eius recta & sancta institutio, nulla vitæ huius perturbatione macularetur, illius Spiritus, quem loquentem in se habebat, ope adiutus, animam suam Deo reddidit. At eius mater oblita quod iurauerat, laceratis vestibus illum exiit, & aureis induit: quibus cum ille indutus esset, repente mater paralytica effecta est. Cum verò eius pater verba illius memoria repeteret: Seruetur, inquit, quod sancti nostri filij voluntas postulauit. Cum igitur aureis vestibus eum exuissent, laceris illis induerunt, quas antea habere solitus fuerat. Quo facto, statim eius mater sanata est. Illius autem sancti viri reliquias in tugurio illo parentes condiderunt, & sacram ædem illic ei construxerunt, omniaque bona sua sacro illi templo dedicarunt. Cumque multas pecunias in peregrinorum ministerium contulissent, in pace diem suum obièrunt. Hæc fuit Iohannis institutio, hæc vita, & sanctæ ipsius exercitationis ratio. Hic, inquam, cum diabolus conculcasset, supernæ vocationis brauius dignus effectus est, gratia & benignitate Domini nostri Iesu Christi: Cui gloria sit & imperium in secula seculorum, Amen.

Excedit vitam.

Boni parentes sancto filio templum construunt, omniaque sua bona illi dedicant, eius reliquijs ibidem collocatis.

VITA S. MAVRI ABBATIS, PER FAVSTVM EIVS CONDISCVLVM SCRIPTA.

PROLOGVS.

Favstus, famulorum Christi famulus, omnibus monachis, qui sunt in Oriente & Occidente, meridie & septentrione, & fidem, quæ secundum pietatem est, vnà nobiscum in Deo retinent, gratia, misericordia, pax, & propitiatio à Deo patre omnipotente, conditore omnium? & ab Iesu Christo vnico filio eius, Domino, Redemptore ac Salvatore nostro: atque à Spiritu sancto, illuminatore & viuificatore animarum nostrarum.

Cum à parentibus meis omnipotentis Dei seruitio nutriendus, secundum regularis normam institutionis, septennis beato Benedicto in eius sanctissimo cœnobio, quod idem totius sanctitatis vir in Cassino ædificauerat castro, traditus fuisset iuxta misericordiam Dei voluntatem, qua & velle & operari in nobis perficit pro bona voluntate, gratuita nos & omnipotentissima miseratione vt velimus praueniens, ac misericordissima gratia, nè frustra bona, quæ inspirare dignatur, aggredi conemur, subsequens? quin magis, vt recta in illum fide credentes, atque in bonitate & simplicitate cordis de illo sentientes, pro his quæ ipse tribuit & immittit, præmia nos æternorum ab eo recipere speremus gaudiorum, si tamen propositi nostri & fidei rigorem ad finem vsque firmum ac inconvulsam seruemus: Postquam, vt ipsi superno placuit opifici, annos puerilis ætatis emensus sum, & vti iam liberæ facultatis cœpi permissione, ex integro me pro viribus

Favstus puer septennis fit monachus.

Phil. 2.